

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY

ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN ☎ (89) 522-79-00, fax. (89) 522-79-01, e-mail: olwu@up.gov.pl

MONITORING REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2015 ROK W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Olsztyn 2016

WSTĘP

Wciąż trudna sytuacja na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim, pomimo pojawiania się pozytywnych tendencji np. w postaci zmniejszenia poziomu stopy bezrobocia rejestrowanego, wzrostu wartości współczynnika aktywności zawodowej, wymagała w 2015 roku prowadzenia polityki rynku pracy ukierunkowanej na rozwiązywanie najważniejszych problemów oraz poprawę efektywności działań służących ich rozwiązaniu. Istniejące problemy oraz przykładowe kierunki działań definiował „Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2015 r. w województwie warmińsko-mazurskim” (RPDZ). Założono w nim kontynuację realizacji celów i priorytetów z lat ubiegłych, nawiązując tym samym do priorytetów określonych w „Krajowym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017”. Wyodrębniono dwa priorytety: *Aktywna polityka rynku pracy zwiększająca adaptacyjność mieszkańców regionu na rynku pracy* oraz *Wzmacnianie efektywności działań podejmowanych na rzecz promocji włączania zawodowego*.

Istotą Priorytetu 1: *Aktywna polityka rynku pracy zwiększająca adaptacyjność mieszkańców regionu na rynku pracy*, było wsparcie osób zaliczanych do grup defaworyzowanych. Podobnie jak w latach poprzednich, nacisk położono na podnoszenie kwalifikacji oraz promocję uczenia się przez całe życie. Wspierano również przedsiębiorczość m.in. poprzez pomoc w tworzeniu nowych firm, a także pomoc przedsiębiorcom zatrudniającym bezrobotnych na tworzonych miejscach pracy, w tym w ramach zatrudnienia subsydiowanego. Pomoc udzielana była również właścicielom firm mającym problemy z utrzymaniem istniejących miejsc pracy.

Działania Priorytetu 2: *Wzmacnianie efektywności działań podejmowanych na rzecz promocji włączania zawodowego*, skupiały się wokół rozwijania sprawnego monitoringu rynku pracy. Wyniki monitoringu były przydatne do określania i koordynowania regionalnej polityki rynku pracy, w czym brali udział przedstawiciele różnych obszarów związanych z rynkiem pracy. Podobnie jak w latach ubiegłych podejmowane były także działania z zakresu poradnictwa zawodowego wraz z koordynacją działań służących integracji partnerów instytucjonalnych w ramach „Warmińsko-Mazurskiego Paktu na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Zawodowego”.

Analizując działania podjęte w minionym roku w ramach przyjętych priorytetów, należy przypomnieć, iż rok 2015 był rokiem kiedy kończyła się realizacja programów i projektów w perspektywie finansowej 2007-2013 w obszarze rynku pracy i rozwoju kapitału ludzkiego współfinansowanych z EFS. Wyzwaniem w minionym roku było uruchomienie i realizacja nowych programów operacyjnych wspierających rozwój zatrudnienia i zasobów ludzkich w województwie. Pełne wdrożenie w regionie Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, po zakończeniu procesu negocjacji programów, pozwoli na znaczne

wsparcie rozwoju regionalnego rynku pracy. Rok 2015 to także pierwszy pełny rok obowiązywania znowelizowanej Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Działania służb zatrudnienia skoncentrowane były zatem na dążeniu do pełnego wykorzystania pakietu instrumentów i programów aktywizacji osób bezrobotnych, wynikających z zapisów znowelizowanej ustawy.

1. Realizacja celów określonych w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2015 r.

Mając na względzie uwarunkowania rynku pracy oraz czynniki makroekonomiczne w Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2015 rok, zaplanowano osiągnięcie następujących celów:

Prognoza wskaźników	Zakładana wartość	Osiągnięta wartość (wg. stanu na 31.12.2015)
Utrzymanie poziomu bezrobocia na prognozowanym poziomie:	90 680 os. - 98 153 os.	83 510 os.
Utrzymanie wskaźnika procentowego udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych na poziomie nie wyższym niż dla:		
- osób do 30 roku życia	<30,0%	29,8%
- osób powyżej 50 roku życia	<26,2%	27,3%
- długotrwale bezrobotnych	<60,6%	56,9%
Osiągnięcie wskaźnika efektywności programów rynku pracy, finansowanych z Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego na poziomie nie niższym niż:	49,0%	70,1% ¹

Jak wynika z powyższego, liczba bezrobotnych na koniec 2015 roku ukształtowała się na poziomie niższym niż przewidywana w Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2015 rok.

Zakładaną wartość osiągnięto w przypadku wskaźników dotyczących utrzymania wskaźnika procentowego udziału w ogólnej liczbie osób bezrobotnych do 30 roku życia oraz długotrwale bezrobotnych. Nie sprawdziły się natomiast prognozy odnośnie utrzymania wskaźnika osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

¹ Tak wysoki wskaźnik efektywności zatrudnieniowej programów rynku pracy, wynika z faktu, iż zmieniona została metodologia liczenia efektywności, tj. w latach 2013-2014 katalog nie obejmuje prac społecznie użytecznych, których efektywność (częstkowa) znacząco obniżała efektywność ogólną wszystkich form.

2. Stopień realizacji założonych celów i efekty działań prowadzonych w wyznaczonych obszarach priorytetowych

Wytyczone priorytety i przykładowe działania określone w Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2015 rok w województwie warmińsko-mazurskim to przyjęte rozwiązania, które miały wyznaczyć kierunek działań publicznych służb zatrudnienia i innych instytucji działających w obszarze rynku pracy.

Poniżej przedstawione zostały najważniejsze typy działań zrealizowanych w 2015 roku w ramach wyodrębnionych priorytetów.

PRIORYTET 1

Aktywna polityka rynku pracy zwiększająca adaptacyjność mieszkańców regionu na rynku pracy

Wsparcie dla osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy (m.in. osoby młode, kobiety, osoby 50+, grupa NEET, rodzice z małymi dziećmi, niepełnosprawni, osoby o niskich kwalifikacjach)

Wsparcie dla osób zaliczanych do grup defaworyzowanych na rynku pracy, do których należą m.in. osoby młode, kobiety, osoby 50+, grupa NEET, rodzice z małymi dziećmi, niepełnosprawni, osoby o niskich kwalifikacjach, należy do ustawowych działań realizowanych przez publiczne służby zatrudnienia. Osoby te, podobnie jak wszyscy bezrobotni, mogą korzystać z całego katalogu usług i instrumentów rynku pracy, takich jak: pośrednictwo pracy; poradnictwo zawodowe; szkolenia; finansowanie kosztów przejazdu do pracodawcy, zakwaterowania w miejscu pracy, itp. Przysługuje im także pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych. W 2015 roku, z udziałem środków Funduszu Pracy, w ramach różnych form aktywizacji bezrobotnych zaktywizowano 30 330 osób, a wśród nich: 16 331 kobiet (53,8% ogółu zaktywizowanych bezrobotnych), 14 905 długotrwale bezrobotnych (49,1%); mieszkańców wsi (43,1%); 13 073 osób do 30 roku życia (43,1%); 5 752 bezrobotnych powyżej 50 roku życia (19,0%)².

Mając na uwadze trudną sytuację niektórych grup bezrobotnych na rynku pracy, w znowelizowanej Ustawie o promocji zatrudnienia, Ustawodawca zaplanował dodatkowe

² Więcej informacji nt. liczby osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaktywizowanych w 2015 roku dostępnych będzie, w drugiej połowie kwietnia bieżącego roku, kiedy to wygenerowane zostaną dane dotyczące efektywności aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

działania, które mogą być stosowane wyłącznie dla nich. W przypadku bezrobotnych do 30 roku życia do instrumentów tych należą: bon szkoleniowy, bon stażowy, bon zatrudnieniowy oraz bon na zasiedlenie³. W 2015 roku z form tych skorzystało odpowiednio: 428 osób (bon szkoleniowy), 432 osoby (bon stażowy), 304 osoby (bon zatrudnieniowy) oraz 537 osób (bon na zasiedlenie).

Urzędy pracy w ramach swoich zadań wspierają zatrudnienie osób młodych współpracując z uczelniami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów oraz doktorantów w wejściu na rynek pracy. Aby realizować ten cel w 2015 roku podpisano porozumienia pomiędzy Marszałkiem a władzami 10 szkół wyższych. W obszarze porozumienia mieści się świadczenie poradnictwa zawodowego na rzecz studentów, absolwentów i doktorantów oraz wsparcie metodyczno-szkoleniowe świadczone na rzecz pracowników biur karier funkcjonujących na terenie uczelni. W ramach porozumień CliPKZ w Olsztynie i Elblągu zorganizowały 22 warsztaty w zakresie planowania kariery zawodowej oraz aktywnego poszukiwania pracy, w których udział wzięło 475 studentów szkół wyższych. Zorganizowano również 9 szkoleń i warsztatów szkoleniowych dla pracowników biur karier, w których uczestniczyło 29 osób.

Wśród form wsparcia udzielanych przez urzędy pracy pojawiały się również instrumenty rynku pracy, których celem było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, jak np. dofinansowanie do wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia. Chociaż wsparcie te bezpośrednio skierowane było do pracodawców, jako zachęta do zatrudniania bezrobotnych w tej grupie wiekowej, pośrednim jej adresatem była osoba bezrobotna. W 2015 roku na dofinansowanie do wynagrodzenia za zatrudnienie 144 bezrobotnych, którzy ukończyli 50 rok życia, z Funduszu Pracy wydawkowano 1 172,8 tys. zł.

Osobom, które mają szczególne trudności w wejściu lub powrocie na otwarty rynek pracy (np. są długotrwale bezrobotne), urzędy pracy udzielają pomocy w formie zatrudnienia wspieranego. Zatrudnienie wspierane może być realizowane zarówno w formie prac społecznie użytecznych na zasadach określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, czy też założenia lub przystąpienia do spółdzielni socjalnej lub podjęcia działalności gospodarczej. Może to być również skierowanie do pracy na podstawie umowy pomiędzy powiatowym urzędem pracy, a pracodawcą, w ramach której pracodawca otrzymuje refundację części wypłacanego wynagrodzenia. Zatrudnienie wspierane obejmuje także poradnictwo zawodowe, psychologiczne i społeczne dla osób realizujących prace społecznie użyteczne, podejmujących zatrudnienie, działalność gospodarczą, zakładających lub przystępujących do spółdzielni socjalnej. W 2015 roku na zatrudnienie wspierane w województwie warmińsko-mazurskim wydawkowano 128,0 tys. zł.

Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej, tworzenie spółdzielni socjalnych, jako alternatywy dla instrumentów aktywizujących zawodowo osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, było jednym z elementów działań powiatowych urzędów pracy. W 2015 roku

³ Od stycznia 2016 r. będzie to dodatkowo refundacja wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenia społeczne bezrobotnych do 30 roku życia

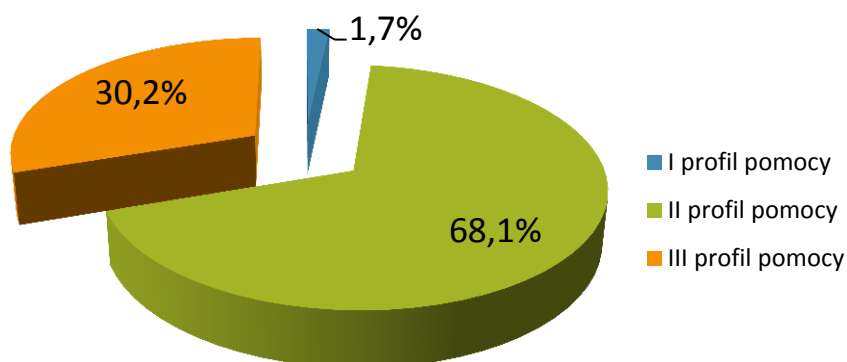
urzędy pracy dofinansowały podejmowanie działalności gospodarczej w formie spółdzielni socjalnych na kwotę 163,0 tys. zł. Na wynagrodzenia i koszty osobowe członków spółdzielni socjalnych z Funduszu Pracy przekazano kwotę 43,8 tys. zł.

W swoich działaniach związanych z aktywizacją zawodową osób bezrobotnych zaliczanych do grup defaworyzowanych, urzędy pracy dążyły do pełnego wykorzystania instrumentów i programów rynku pracy wynikających ze znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Nowym sposobem współpracy urzędu pracy z osobami bezrobotnymi było m.in. profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych. Profil pomocy to właściwy ze względu na sytuację i potrzeby osoby bezrobotnej zakres form pomocy określonych w ustawie. Celem profilowania jest zastosowanie wobec osoby bezrobotnej takiej pomocy, która najbardziej odpowiada jej aktualnej sytuacji i potrzebom.

Osobie bezrobotnej może zostać ustalony jeden z trzech profili pomocy. Profil może być ustalany kilkakrotnie. Po raz pierwszy w momencie rejestracji bezrobotnego w urzędzie pracy, następnie w sytuacji, gdy nastąpi istotna zmiana np. osoba bezrobotna zmieni miejsce zamieszkania, podwyższy swoje kwalifikacje zawodowe, zmieni się jej stan zdrowia lub sytuacja rodzinna itd. Urząd Pracy jest również zobowiązany do ponownego ustalenia nowego profilu, jeśli w wyniku realizacji IPD⁴ nie udało się doprowadzić osoby bezrobotnej do podjęcia pracy.

W województwie warmińsko-mazurskim od początku 2015 roku ustalono profil pomocy dla 32 364 osób. Według stanu na koniec grudnia 2015 roku 80 946 bezrobotnych posiadało ustalony profil pomocy. Największy odsetek osób zarejestrowanych przypisanych zostało do II profilu pomocy, tj. 68,1% (55 118 osób). III profil pomocy ustalony został dla 24 442 bezrobotnych, którzy stanowili 30,2% ogółu osób sprofilowanych. Natomiast najmniejszy odsetek bezrobotnych posiadał I profil pomocy, tj. 1,7% (1 386 osób).

Wykres. Liczba osób bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy (wg. stanu na 31.12.2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdawczości MPiPS-01 o rynku pracy.

⁴ IPD – Indywidualny profil pomocy

Jednym z nowych programów funkcjonujących od 2014 r. jest Program Aktywizacja i Integracja (PAI). Program ten daje dodatkowe możliwości aktywizacji osób, które utraciły możliwość podjęcia pracy z powodu długiego okresu przebywania w bezrobociu, często połączonego z brakiem lub niewystarczającymi kwalifikacjami i deficytami utrudniającymi funkcjonowanie w środowisku pracy. Wsparcie dla tych osób nie powinno ograniczać się jedynie do przedstawienia oferty pracy. Pomoc potrzebna jest również przy rozwiązywaniu problemów rodzinnych, środowiskowych czy prawnych.

Do udziału w PAI są kierowani bezrobotni, dla których jest ustalony III profil pomocy, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej.

Program PAI składa się z dwóch bloków działań:

- bloku aktywizacja – w ramach którego PUP udziela bezrobotnemu wsparcia polegającego na przygotowaniu go do lepszego radzenia sobie na rynku pracy i kieruje go na podstawie porozumienia zawartego z gminą do wykonywania prac społecznie użytecznych;
- bloku integracja – w ramach którego osoba bezrobotna objęta jest usługami reintegracyjnymi i specjalistycznymi (poprzez grupowe poradnictwo specjalistyczne, warsztaty trenerskie i grupy wsparcia). Zadania te mogą być realizowane przez OPS we współpracy z centrami i klubami integracji społecznej lub instytucjami pożytku publicznego.

Realizacja PAI odbywa się w ramach partnerstwa zawiązanego pomiędzy różnymi instytucjami, którego celem jest precyzyjne zaplanowanie dedykowanych osobie bezrobotnej działań realizowanych w ramach poszczególnych instytucji.

W 2015 roku o środki Funduszu Pracy na realizację PAI ubiegały się cztery Powiatowe Urzędy Pracy w: Elblągu, Ełku, Nidzicy i Szczytnie. Łącznie na ten cel otrzymały 236,5 tys. zł. Na prace społecznie użyteczne powiatowe urzędy pracy w ramach PAI skierowały 502 bezrobotnych. Ogółem w 2015 r. na PAI wydatkowano 333,1 tys. zł.

Nową formą aktywizacji bezrobotnych wprowadzoną zapisami znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jest zlecenie usług działań aktywizacyjnych agencjom zatrudnienia. Z założenia zlecenie działań ma stworzyć większe możliwości uzyskania i utrzymania zatrudnienia przez osoby długotrwale bezrobotne (z ustalonym II lub III profilem pomocy), wykraczające poza narzędzia, którymi dysponują urzędy pracy.

Dnia 9 lutego 2015 roku, Wojewódzki Urząd Pracy w imieniu Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego podpisał umowę na zamówienie publiczne na świadczenie działań aktywizacyjnych z wybraną w drodze przetargu nieograniczonego agencją zatrudnienia – Instytutem Badawczo-Szkoleniowym Sp. z o.o. z Olsztyna.

Uczestnikami działań aktywizacyjnych jest 1 000 osób długotrwale bezrobotnych, w tym: 60% uczestników z ustalonym III profilem oraz 40% uczestników z ustalonym II profilem. Są one realizowane na obszarze działania czterech powiatowych urzędów pracy: bartoszyckiego - 200 osób; elbląskiego - 300 osób; ełckiego - 200 osób; ostródzkiego - 300 osób.

Termin realizacji Zamówienia obejmuje okres od dnia 9 lutego 2015 r. do 31 grudnia 2016 r., przy czym zakończenie działań aktywizacyjnych wobec uczestników powinno zakończyć się najpóźniej do 31 maja 2016 r.

Wsparcie osób zagrożonych zwolnieniami oraz zwolnionych w wyniku procesów restrukturyzacyjnych w przedsiębiorstwach

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie comiesięcznie przekazuje informacje o zgłoszeniach zwolnień grupowych oraz ich realizacji w województwie warmińsko-mazurskim zarówno dla Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, jak i Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

W 2015 roku zamiar realizacji zwolnienia grupowego zgłosiło 16 zakładów. Zwolnieniami miało zostać objętych w sumie 437 osób.

W wyniku realizacji zwolnień grupowych, zgłoszonych do urzędów pracy, zatrudnienie w 2015 roku straciły w sumie 463 osoby z 16 zakładów pracy.

W 2015 roku w ramach zadań statutowych WUP w Olsztynie, poprzez Wydział Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, realizował działania wynikające z ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy oraz wynikające z innych ustaw w przypadku ich finansowania ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Do podstawowych zadań w tym zakresie należało wypłacanie świadczeń pracowniczych w związku z niewypłacalnością pracodawcy.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku rozpatrzono łącznie 358 wniosków, na podstawie których wypłacono świadczenia za 26 przedsiębiorców na rzecz 581 osób na łączną kwotę 3 500,1 tys. zł.

Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy, w szczególności w sektorach należących do specjalizacji regionalnych: ekonomia wody, drewno i meblarstwo, żywność wysokiej jakości

Szczególną formą aktywizacji bezrobotnych jest ich przygotowywanie do podjęcia samodzielnej działalności gospodarczej. Bezrobotny zamierzający założyć firmę, może ubiegać się o przyznanie z Funduszu Pracy jednorazowych środków, które mogą być przeznaczone m.in. na:

- zakup maszyn, urządzeń i sprzętu niezbędnych do podjęcia działalności;
- zakup towarów przeznaczonych do dalszej odsprzedaży;
- zakup oprogramowania;
- pokrycie kosztów reklamy i promocji (np. foldery, wizytówki, plakaty);
- pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem działalności gospodarczej.

W 2015 roku dofinansowanie podjęcia przez bezrobotnego działalności gospodarczej otrzymało 1 789 osób, a na ten cel wydatkowano 36 231,30 tys. zł., co stanowiło 17,3% środków Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywizację osób bezrobotnych. W zakresie zakładania i prowadzenia własnej działalności przeszkolono 439 osób.

W ramach wspierania rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy, pracodawcy mogli ubiegać się o refundację, ze środków Funduszu Pracy, kosztów poniesionych w związku z zatrudnieniem nowych pracowników lub tworzeniem nowych stanowisk pracy. Wśród podstawowych form wsparcia należy wymienić refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego. W ramach tej formy aktywizacji w 2015 roku udzielono dotacji 1 074 pracodawcom na utworzenie 1 371 miejsc pracy. Na stanowiskach utworzonych w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, zatrudniono 2 418 bezrobotnych. Środki przeznaczone na ten cel to 27 665,40 tys. zł, co stanowiło 9,2% wydatków poniesionych na aktywizację osób bezrobotnych.

W ramach Projektu PO PRW „Poręczenia i pożyczki szansą na zwiększenie finansowania zewnętrznego MSP. Instrumenty wsparcia funduszy poręczeniowych i pożyczkowych w Polsce Wschodniej”, od początku realizacji projektu w województwie warmińsko – mazurskim udzielono 862 pożyczek, w tym 260 pożyczek przyznano firmom, które działały na rynku maksymalnie 2 lata (tzw. start-up) . Według wielkości przedsiębiorstw, najwięcej pożyczek otrzymały mikroprzedsiębiorstwa – blisko 92% (tj. 793 podmioty), małe przedsiębiorstwa stanowiły 6,1%, natomiast średnim przedsiębiorstwom udzielono 16 pożyczek (tj. 1,9%).

Ponadto w ramach projektu oprócz pożyczek, Bank Gospodarstwa Krajowego udziela również poręczeń. W województwie warmińsko – mazurskim wsparcie takie otrzymało 130

przedsiębiorstw (w tym: 45 to małe przedsiębiorstwa, 82 - mikro oraz 3 średnie przedsiębiorstwa), z tego 22 firmy, którym przyznano poręczenie to start-up. Wartość poręczeń wyniosła ogółem 30,1 mln zł, z tego wielkość poręczona ze środków projektu (środki BGK) wyniosła 13,4 mln zł.

Ponadto w 2015 roku pracodawcy korzystali z możliwości jednorazowego refundowania poniesionych kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego. Wydatki urzędów pracy z Funduszu Pracy na ten cel wynosiły 43,4 tys. zł. Warunkiem przyznania refundacji było zatrudnienie skierowanego bezrobotnego w pełnym wymiarze czasu pracy przez co najmniej 12 miesięcy oraz utrzymanie go w zatrudnieniu po tym okresie.

Dodatkowe wsparcie z urzędu pracy w 2015 r. otrzymywali także przedsiębiorcy, którzy zatrudniali skierowaną przez powiatowy urząd pracy osobę bezrobotną do 30 roku życia. Środki Funduszu Pracy były przyznane pracodawcy, który przyjął na staż lub zatrudnienie młodego bezrobotnego posiadającego bon zatrudnieniowy. Jego realizacja następowała na podstawie umowy zawartej między starostą/prezydentem miasta a pracodawcą, w ramach której pracodawca zobowiązywał się do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy, a po zakończeniu okresu refundacji do dalszego zatrudniania przez 6 miesięcy. W 2015 roku w województwie warmińsko-mazurskim na tę formę pomocy przeznaczono 2 675,5 tys. zł. Pracę podjęło 304 bezrobotnych.

Wsparcie z urzędu w postaci dofinansowania do wynagrodzenia, przyznawane było również pracodawcom i przedsiębiorcom, za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia. Zaznaczyć należy, że okres dofinansowania zależał od wieku zatrudnionej osoby i wynosił: 12 miesięcy - w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 oraz 24 miesiące - w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat. W roku 2015 kwota dofinansowania do wynagrodzeń bezrobotnych powyżej 50 r.ż. skierowanych do pracodawców wynosiła 1 172,8 tys. zł. W ramach tego wsparcia pracę podjęło 144 bezrobotnych.

Na pomoc ze strony urzędu pracy liczyć mogli również pracodawcy, którym pogorszyły się warunki prowadzenia działalności gospodarczej. Działanie to miało na celu ochronę istniejących miejsc pracy.

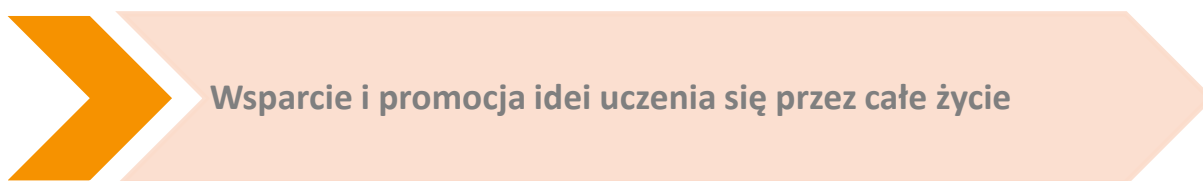
Zgodnie z ustawą z dnia 11 października 2013 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (Dz. U. z 2013 r. poz., 1291) przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą, u którego wstąpił spadek obrotów gospodarczych⁵, do dnia 31 grudnia 2014 roku mógł liczyć na wsparcie finansowe ze środków FGŚP z tytułu przestoju ekonomicznego bądź obniżonego wymiaru pracy. Od 1 lutego 2015 roku, po nowelizacji

⁵ Spadek obrotów gospodarczych, rozumiany jako sprzedaż towarów lub usług, liczony w ujęciu ilościowym lub wartościowym, łącznie nie mniej niż o 15%, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu 6 kolejnych miesięcy w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie świadczeń.

ustawy, przedsiębiorca mający spadek obrotów, a prowadzący działalność związaną z handlem, przetwórstwem, transportem, uprawą lub chowem i hodowlą zwierząt, a także wynikającymi z tej działalności usługami, mógł liczyć na wsparcie finansowe ze środków FGŚP z tytułu przestoju ekonomicznego bądź obniżonego wymiaru pracy.

Byli to pracodawcy, którzy ponieśli straty na krajowych lub zagranicznych rynkach towarowych, a produkty ich działalności doznały ograniczeń ilościowych lub wartościowych w obrocie handlowym na krajowych lub zagranicznych rynkach towarowych, w następstwie wystąpienia czasowych ograniczeń, z przyczyn niezależnych od przedsiębiorcy, wwozu towarów na terytoria innych krajów (embargo).

Wojewódzki Urząd Pracy, w ramach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, w 2015 roku zawarł 5 umów na łączną sumę 708 643,82 zł. W ramach tej kwoty ochronie miało podlegać 107 miejsc pracy. Do końca 2015 roku przekazano z tego tytułu łączną kwotę w wysokości 594 850,91 zł.

Wsparcie i promocja idei uczenia się przez całe życie realizowane było w 2015 r. m.in. poprzez działania na rzecz kształcenia ustawicznego w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS). Ta forma wsparcia finansowego przeznaczona na potrzeby związane z kształceniem pracowników i pracodawców ma na celu uaktualnienie oraz uzupełnienie kwalifikacji zawodowych (obu grup) niezbędnych do funkcjonowania na rynku pracy. W ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego pracodawca może uzyskać dofinansowanie m.in. na kursy i studia podyplomowe; egzaminy umożliwiające uzyskanie dyplomów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych. Środki mogą być również przeznaczone na badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu.

Dysponentem środków KFS są bezpośrednio powiatowe urzędy pracy. W 2015 roku ze środków KFS, w województwie warmińsko-mazurskim, skorzystało około pięć razy więcej firm niż w 2014 roku. Wśród beneficjentów dofinansowania przeważali pracodawcy z sektora MŚP, głównie prywatnego usługowego. Wśród podpisanych umów dominowały wnioski o sfinansowanie kursów zawodowych, tj. takich, które pozostają w bezpośrednim związku z branżą lub zawodem, a więc mających na celu uzyskanie lub uaktualnienie kompetencji do celów zawodowych, np.: prawo jazdy kat. C, CE; kurs kucharski I i II stopnia; obsługa wózków jezdniowych; szkolenie z uprawnień energetycznych, spawania, i inne. Łącznie w 2015 roku wydatkowano na ten cel kwotę 4 600,6 tys. zł.

Do zadań Wojewódzkiego Urzędu Pracy w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego należała przede wszystkim promocja tego instrumentu rynku pracy na Warmii i Mazurach. Samorząd Województwa na realizację ww. zadania w roku 2015 otrzymał kwotę 158,0 tys. zł.

Ze środków tych zlecono produkcję i emisję spotów radiowych i telewizyjnych, opracowanie i druk ulotek oraz plakatów, ogłoszenia prasowe w lokalnych gazetach, a także wynajem powierzchni reklamowej na targach pracy.

Łącznie środki będące w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego zostały wykorzystane w 99,9% (157,9 tys. zł).

Promocja idei uczenia się przez całe życie, a jednocześnie wsparcie pracodawców to także rozwój poradnictwa zawodowego świadczonego na ich rzecz. Jego celem jest pomoc we wspieraniu rozwoju zawodowego zarówno samych pracodawców jak i pracowników. Zadanie to realizowane jest poprzez udzielanie indywidualnych porad zawodowych.

W roku 2015 wsparcia w rozwoju zawodowym udzielono jednemu pracodawcy (Żegluga Ostródzko-Elbląska Sp. Z o.o.) i 6 jego pracownikom.

Kształcenie ustawiczne realizowane przez urzędy pracy odbywa się przede wszystkim poprzez kierowanie osób bezrobotnych na szkolenia, staże lub przygotowanie zawodowe dorosłych w ramach aktywizacji zawodowej. W 2015 roku na wymienione formy skierowano odpowiednio: 2 889 osób (szkolenia); 9 685 osób (staże); 55 osób (przygotowanie zawodowe dorosłych).

Realizując ideę kształcenia ustawicznego WUP w Olsztynie, przy okazji nowego okresu programowania 2014-2020, stworzył możliwość podnoszenia kwalifikacji i umiejętności potencjalnym beneficjentom środków unijnych. Działania informacyjno-promocyjne dotyczyły uruchomionych nowych programów operacyjnych i programów wspierających rozwój zasobów ludzkich w województwie (RPO, PO WER).

W 2015 roku Wydział Obsługi Europejskiego Funduszu Społecznego sprawował nadzór nad realizacją 5 szkoleń (2-dniowych) dla potencjalnych wnioskodawców w PO WER, w których udział wzięło w sumie 60 osób. Szkolenia dotyczyły zasad aplikowania, kwalifikowalności wydatków oraz obsługi systemu informatycznego SOWA (System Obsługi Wniosków Aplikacyjnych).

Ponadto zostały zrealizowane 2 spotkania informacyjne związane z konkursami ogłoszonymi w PO WER (w listopadzie) i RPO (w grudniu), w których w sumie udział wzięło 90 osób – przedstawicieli potencjalnych beneficjentów.

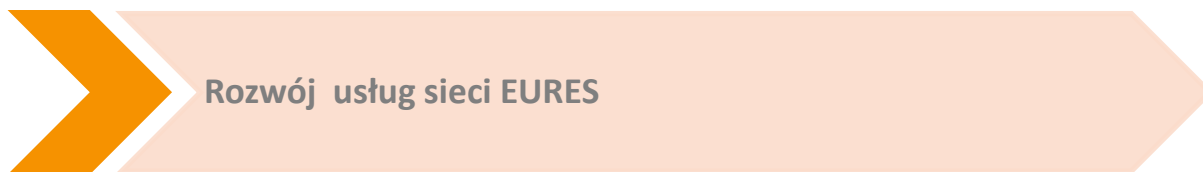
Kształcenie ustawiczne w 2015r. realizowane było również przez inne instytucje rynku pracy – przede wszystkim zaś przez instytucje szkoleniowe. Ich ofertę szkoleniową, jak również szereg innych informacji, m.in. na temat zasobów kadrowych czy doświadczenia, można znaleźć w Rejestrze Instytucji Szkoleniowych (RIS). Rejestr prowadzony jest w systemie informatycznym – dane są wprowadzane na szczeblu województw i dostępne na szczeblu centralnym poprzez stronę www.ris.praca.gov.pl. RIS jest miejscem, gdzie instytucje mogą promować swoją ofertę szkoleniową. Urzędy pracy mają w jednym miejscu dostęp do informacji o szkoleniach organizowanych przez kilka tysięcy firm z całej Polski. Z bazy tej

korzystać mogą również osoby zainteresowane podnoszeniem swoich kwalifikacji, mające dostęp do Internetu

W ramach zadania związanego z prowadzeniem Rejestru Instytucji Szkolących w 2015 roku prowadzone były następujące działania:

- bieżąca obsługa instytucji szkoleniowych, polegająca m.in. na informowaniu nt. procedury wpisu do RIS;
- weryfikacja złożonych wniosków o wpis;
- wydawanie zawiadomień o wpisie do RIS;
- bieżąca obsługa elektronicznej bazy danych;
- coroczna weryfikacja informacji składanych przez instytucje szkoleniowe dot. kontynuacji działalności szkoleniowej w kolejnym roku kalendarzowym oraz aktualizacja danych gromadzonych w bazie w tym zakresie;
- udostępnianie informacji na temat działających w regionie jednostek szkoleniowych;
- wydawanie zawiadomień o wykreśleniu z RIS (na indywidualny wniosek instytucji bądź z powodu nie złożenia przez firmę wniosku aktualizującego).

W 2015 roku w wyniku tych działań w województwie warmińsko-mazurskim zarejestrowano 123 nowe instytucje szkoleniowe, dokonano aktualizacji 465 firm zarejestrowanych w bazie RIS oraz wykreślono 73 instytucje szkoleniowe.

Rok 2015 to dalszy rozwój usług sieci EURES m.in. poprzez rozszerzenie liczby podmiotów uprawnionych do świadczenia usług. Do roku 2015 zadania sieci EURES (European Employment Services) realizowały wyłącznie publiczne służby zatrudnienia. Reforma sieci, zainicjowana przez Komisję Europejską (KE) w roku 2014, zakładała rozszerzenie możliwości świadczenia usług, w ramach sieci EURES, przez wszystkie podmioty publiczne i zewnętrzne na terenie kraju, które są uprawnione do prowadzenia pośrednictwa pracy. Dotyczyło to, z mocy prawa, Ochotniczych Hufców Pracy (OHP) oraz agencji zatrudnienia, ale po spełnieniu przez nie kryteriów akredytacji, ustalonych przez KE i Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS). Zadania sieci w roku 2015 były więc realizowane przez MRPiPS, Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, powiatowe urzędy pracy oraz nowego partnera - OHP.

Do sieci EURES w 2015 roku nie dołączyła żadna agencja zatrudnienia. Wnioski o udzielenie akredytacji do prowadzenia na terenie Polski pośrednictwa pracy, w ramach sieci EURES, agencje mogą składać tylko w okresach naboru wniosków o akredytację, ogłaszanych okresowo przez MRPiPS. W roku 2015 Ministerstwo nie ogłosiło naboru wniosków o akredytację, stąd też na terenie naszego województwa, ale także na terenie

kraju, żadna agencja zatrudnienia nie dysponuje akredytacją do prowadzenia pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES.

Działania kadry EURES, WUP w Olsztynie w odniesieniu do osób poszukujących pracy za granicą skupiały się na pozyskiwaniu ofert pracy, głównie sezonowych, nie wymagających szczególnych kwalifikacji ani też znajomości języka obcego. Tego typu propozycje zatrudnienia zaoferowano osobom bezrobotnym, zainteresowanym podjęciem pracy w krajach Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) oraz Szwajcarii. W roku 2015 możliwość wyjazdu do pracy otrzymało 199 osób.

W minionym roku udzielano również informacji osobom zainteresowanym podjęciem zatrudnienia w krajach EOG o ofertach pracy sieci EURES, dostępnych na Europejskim Portalu Mobilności Zawodowej (EPMZ). W roku 2015 na portalu znajdowało się (w skali każdego miesiąca) ok. 1 mln 200 tys. ofert pracy, zgłoszonych przez pracodawców do realizacji europejskim służbom zatrudnienia, skierowanych do obywateli krajów EOG. W roku 2015 przekazano taką informację 12 800 osobom w trakcie 12 targów pracy i 25 warsztatów na terenie województwa.

W grudniu 2014 roku przygotowano raport z badań „Zapotrzebowanie pracodawców w regionie Warmii i Mazur na pracowników z krajów Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii”, przeprowadzonych na próbie 1000 respondentów/pracodawców. Z raportu wynika, iż w najbliższej perspektywie pracodawcy w naszym województwie w minimalnym stopniu będą zainteresowani zatrudnieniem pracowników z krajów EOG. Wyniki badań potwierdza sytuacja w 2015 r. kiedy to tylko 1 pracodawca poprosił kadrę EURES WUP w Olsztynie o pomoc w znalezieniu pracowników w zawodzie dekarz. Oferta skierowana była do obywateli Litwy, Łotwy i Rumunii. Pomimo otrzymania zgłoszeń z tych krajów pracodawca ostatecznie zdecydował się na zatrudnienie mieszkańców naszego regionu.

W związku z powyższym działania kadry EURES wobec pracodawców koncentrowały się głównie na informowaniu o zakresie pomocy, jaką mogą otrzymać od przedstawicieli sieci EURES, m.in: ogłoszenie polskiej oferty pracy na Europejskim Portalu Mobilności Zawodowej, dostęp do bezpłatnej bazy CV obywateli EOG szukających pracy za granicą, uzyskanie bieżących informacji na temat wydarzeń informacyjnych i rekrutacyjnych EURES oraz wsparcie w rekrutacji kandydatów do pracy z wybranego kraju EOG.

PRIORYTET 2

Wzmacnianie efektywności działań podejmowanych na rzecz promocji włączania zawodowego

Rozwijanie sprawnego systemu monitoringu rynku pracy

Zadanie sprawnego systemu monitoringu rynku pracy w 2015 r. odbywało się głównie poprzez realizację i koordynację programu badań statystycznych w części dotyczącej obowiązków sprawozdawczych wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy. W ramach tego zadania opracowywane były, zbierane i kontrolowane pod względem merytorycznym i rachunkowym obligatoryjne sprawozdania statystyczne, które następnie przekazywano do Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy. Zestawienia statystyczne dotyczyły m.in.:

- ogólnego sprawozdania MPiPS -01 o rynku pracy;
- liczby bezrobotnych oraz poszukujących pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku oraz ich poziomu wykształcenia (w tym bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie);
- liczby bezrobotnych według gmin;
- liczby bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wg PKD;
- liczby bezrobotnych oraz wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności;
- poradnictwa zawodowego, szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy, staży i przygotowania zawodowego dorosłych;
- aktywnych programów rynku pracy;
- przychodów i wydatków z Funduszu Pracy.

Na podstawie danych, które są wygenerowane w obowiązującej sprawozdawczości, pozyskiwane z GUS oraz Urzędu Statystycznego w Olsztynie, jak również w oparciu o informacje, którymi dysponują powiatowe urzędy pracy, sporządzano prognozy i analizy rynku pracy. Były one następnie upowszechniane poprzez bezpośrednie przekazanie ich partnerom i instytucjom zewnętrznym. Materiały te zamieszczane były również na stronie internetowej WUP.

Poszczególne analizy sporządza się z różną częstotliwością. Co miesiąc powstawała „Informacja o sytuacji na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim”. Swoim

zakresem obejmowała ona podstawowe dane dot. rynku pracy, w tym m.in. dotyczące przeciętnego zatrudnienia i wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, wartości produkcji sprzedanej przemysłu, liczby podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON. Materiał zawierał również informacje nt. poziomu i stopy bezrobocia; liczby oferty wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej; bilansu bezrobotnych oraz podejmowanych działań aktywizacyjnych. Bardzo istotną część każdej analizy stanowiła struktura bezrobotnych, ze szczególnym uwzględnieniem osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Elementem analizy był również monitoring wdrożenia i efektywności nowych rozwiązań wprowadzonych nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W cyklu miesięcznym sporządzany był także „Komunikat na temat uwarunkowań społeczno-gospodarczych funkcjonowania przedsiębiorstw w kraju i województwie warmińsko – mazurskim”. Komunikat zawierał analizę najważniejszych czynników makroekonomicznych mających wpływ na sytuację społeczno-gospodarczą regionu i kraju. Brane były pod uwagę także kursy walut oraz stopy procentowe ogłoszone przez Radę Polityki Pieniężnej.

Zarówno informacja o sytuacji na regionalnym rynku pracy jak i Komunikat, przekazywano na bieżąco m.in.:

- ✓ władzom Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- ✓ członkom Zarządu Województwa;
- ✓ przedstawicielom poszczególnych departamentów Urzędu Marszałkowskiego (Departament Polityki Regionalnej oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej);
- ✓ Wojewódzkiemu Komendantowi Ochotniczych Hufców Pracy w Olsztynie,
- ✓ Przewodniczącemu Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy.

Ponadto dwukrotnie sporządzono szczegółową analizę sytuacji na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim w zakresie: rynku pracy, gospodarki i edukacji. Jedna z analiz dotyczyły okresu I półrocza, druga obejmowała okres całego roku. Materiały te były przedmiotem obrad Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, a wcześniej Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Komisji Strategii Rozwoju.

Obok cyklicznych analiz sytuacji na regionalnym rynku pracy na potrzeby Marszałka Województwa oraz innych społecznych instytucjonalnych partnerów rynku pracy sporządzane były na bieżąco analizy tematyczne dotyczące różnych obszarów zainteresowania, m.in. szczegółowa analiza sytuacji osób niepełnosprawnych na regionalnym rynku pracy.

Oprócz analiz sporządzanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie monitoring lokalnych rynków pracy prowadzony jest przez poszczególne powiatowe urzędy pracy. Wszystkie informacje zebrane i opracowane przez urzędy pracy służyć mają planowaniu działań strategicznych, w tym także sporządzaniu strategii regionalnych i lokalnych. Bardzo istotne dla tego typu dokumentów są wszelkie prognozy, na przykład na temat „zawodów przyszłości”. Są one niezmiernie ważne także z punktu widzenia bezrobotnych

i poszukujących pracy, w tym absolwentów i uczniów ostatnich klas szkół zawodowych. Mogą być również przydatne dla instytucji edukacyjnych (w tym zwłaszcza firm szkoleniowych i szkół policealnych) do modyfikowania oferty szkoleniowej, by lepiej odpowiadała potrzebom rynku pracy.

Takim właśnie badaniem jest „Barometr zawodów”, w którym prognozuje się zapotrzebowanie na pracowników w określonych zawodach w nadchodzącym roku. Efektem końcowym badania jest lista zawodów poklasyfikowanych w trzy grupy – tych, w których wystąpi:

- niedobór pracowników,
- nadmiar pracowników,
- równowaga popytu i podaży.

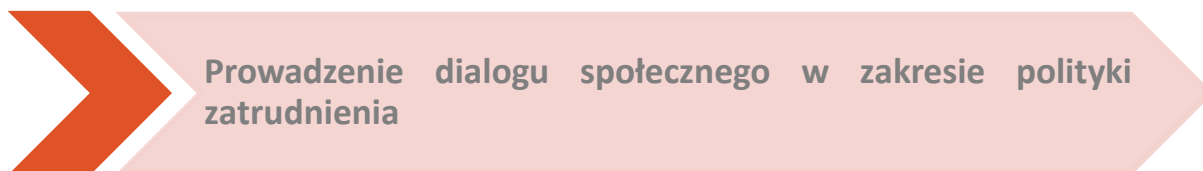
Barometr jest efektem prac paneli ekspertów. W toku dyskusji ich uczestnicy podejmują decyzje, do której z trzech kategorii przypisać dany zawód. Wszyscy eksperci pracują w oparciu o jedną listę, która zawiera 170 zawodów. Lista ta została przygotowana na podstawie „Klasyfikacji zawodów i specjalności”. Nazwy zawodów dobrano w ten sposób, aby były bardziej zbliżone do nazewnictwa stosowanego przez pracodawców oraz osoby poszukujące pracy. Lista zawodów jest uaktualniana raz w roku lecz aby zachować porównywalność prognoz w kolejnych latach liczba zmian w liście zawodów jest ograniczana do niezbędnego minimum.

W okresie od 21 września do 29 października 2015 r. pracownicy WUP Olsztyn przeprowadzili 20 paneli eksperckich odbywających się w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Na tej podstawie przygotowany został materiał podsumowujący badanie. Raport opracowany został zgodnie z wytycznymi koordynatora ogólnokrajowego – WUP w Krakowie, który badanie to realizował od 2009 roku.

W panelach eksperckich, moderowanych przez koordynatora wojewódzkiego, wzięli udział pracownicy powiatowych urzędów, których wiedza, kwalifikacje i znajomość rynku pracy pozwoliły na dokonanie analizy sytuacji na lokalnych rynkach pracy pod kątem zapotrzebowania na pracowników w określonych zawodach. Zgodnie z metodologią badania były to w szczególności osoby mające bezpośredni kontakt z klientem (doradcy klienta indywidualnego i instytucjonalnego). Uczestnicy badania wykorzystywali swoją wiedzę i doświadczenie nabyte w toku pracy, a także dane pochodzące ze sprawozdawczości. Były to informacje dotyczące aktualnej liczby poszukujących pracy w danym zawodzie oraz wolnych stanowisk. Na tej podstawie oceniano, jak w nadchodzącym roku będzie się zmieniać zapotrzebowanie na pracowników w poszczególnych zawodach.

Wyniki badania dla każdego powiatu oraz województwa dostępne są na stronie internetowej urzędów pracy. Forma plakatu pozwoliła ponadto na umieszczenie wyników badania w urzędach pracy oraz starostwach powiatowych.

Obok prowadzonego po raz pierwszy badania Barometr zawodów, w celu dostarczenia jak najbardziej rzetelnych informacji o zawodach i specjalnościach deficytowych i nadwyżkowych w regionie, w 2015 roku przeprowadzono również kodowanie ofert pracy – jako pierwszego elementu analizy materiału badawczego. Pełny monitoring, sporządzony w oparciu o nową metodologię dostępny będzie w 2016 roku.

Określenie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich należy do zadań samorządu województwa, określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zadanie to wypełniane jest przede wszystkim poprzez przygotowanie a następnie realizację Regionalnego Planu Działania na rzecz Zatrudnienia (RPDZ).

Uchwałą nr 65/744/14/IV z dnia 9 grudnia 2014 roku, Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego powołał Zespół ds. opracowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim na 2015 roku, jednocześnie powierzając Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Olsztynie koordynację działań związanych z tym zadaniem. Aby zapewnić kompleksowe spojrzenie na różne aspekty rynku pracy, zespół ekspertów składał się z przedstawicieli samorządu województwa oraz wojewody, reprezentantów samorządowych jednostek wojewódzkich i powiatowych, regionalnych struktur organizacji związkowych i organizacji pracodawców, a także przedstawicieli nauki i szkolnictwa oraz reprezentantów organizacji pozarządowych.

W oparciu o założenia opracowane w dokumencie, w którym wskazano priorytety oraz podstawowe typy działań jak również grupy osób, wymagające szczególnego wsparcia ze strony urzędów pracy, realizowana była polityka rynku pracy w 2015 roku. Szerszy horyzont czasowy – do 2025 roku, obejmuje Strategia Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim.

W 2015 roku przeprowadzono aktualizację tego dokumentu. Strategia Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w województwie warmińsko-mazurskim do 2020 roku, opracowana w 2006 r. nie uwzględniała wszystkich zapisów obowiązujących obecnie dokumentów strategicznych Unii Europejskiej (dokumentów powstałych po 2006 r.). Istniała również konieczność zweryfikowania spójności zapisów Strategii z dokumentami krajowymi oraz z aktualizowanymi dokumentami strategicznymi w regionie. Ponadto należało uwzględnić zmiany wynikające z nowego okresu programowania w latach 2014 – 2020. Nie bez znaczenia był również fakt, iż działania zaplanowane w Strategii powinny zostać zaktualizowane do pojawiających się nowych uwarunkowań prawnych (m.in. do znowelizowanych zapisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

Powinny również nawiązywać do procesów, które mają wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy kraju i regionu (np. trend starzenia się społeczeństwa). Aktualizacja Strategii wynikała również z rekomendacji będących częścią monitoringu realizacji Strategii.

W celu sprawnego przeprowadzenia aktualizacji Strategii Zatrudnienia, Uchwałą nr 38/414/15/IV Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, powołano Wojewódzki Zespół ds. aktualizacji Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2020 roku. Do zadań Zespołu należała m.in. analiza SWOT regionalnego rynku pracy, przeprowadzenie weryfikacji celu wiodącego oraz priorytetów pod kątem ich aktualności w perspektywie do 2025 roku, a także opracowanie propozycji opisu działań w ramach poszczególnych priorytetów Strategii i sposobu ich monitoringu. W skład Zespołu weszło 28 osób reprezentujących różne instytucje i środowiska.

„Zaktualizowana Strategia Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2025 roku” obejmuje 3 priorytety i 12 przykładowych typów działań. Przy wskazywaniu konkretnych typów działań zachowano znaczny stopień ogólności ze względu na odległy horyzont czasowy realizacji Strategii oraz zachodzące zmiany tak na rynku pracy, jak i legislacyjne. Założono zatem, iż działania te będą uszczegółowione na poziomie krótkookresowych programów operacyjnych, poprzez roczne Regionalne Plany Działań na rzecz Zatrudnienia.

Cel główny, priorytety oraz podstawowe typy działań

Wzrost zatrudnienia oraz aktywności zawodowej mieszkańców regionu			
PRIORYTETY	Priorytet I Wzrost zatrudnienia	Priorytet II Wzrost poziomu jakości kształcenia	Priorytet III Włączenie zawodowe i społeczne osób zagrożonych wykluczeniem
DZIAŁANIA	Wsparcie tworzenia nowych trwałych miejsc pracy	Wspieranie wysokiej jakości edukacji, w tym kształcenia ustawicznego	Integracja grup defaworyzowanych z rynkiem pracy
	Aktywizacja osób bezrobotnych i poszukujących pracy		
	Wspieranie mobilności mieszkańców	Podnoszenie kompetencji kadr do potrzeb regionalnej gospodarki	Ograniczanie poziomu wykluczenia zawodowego i społecznego mieszkańców
	Aktywizacja zawodowa osób młodych i powyżej 50 roku życia		
	Rozwój innowacyjnych i konkurencyjnych miejsc pracy	Współpraca ze szkołami w harmonizowaniu kształcenia zgodnego z potrzebami rynku pracy	Zwiększenie dostępności miejsc pracy i usług społecznych
	Sprawne i efektywne koordynowanie działań PSZ w regionie		

Zaktualizowana Strategia Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2025 roku została przyjęta przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą Nr XIV/346/16 z dnia 23 lutego 2016 roku.

Dokumenty dotyczące polityki rynku pracy, w myśl ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która stanowi że polityka ta realizowana przez władze publiczne, opiera się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi, opiniowane były przez członków Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy. Rada jest organem opiniodawczo – doradczym Marszałka Województwa w zakresie polityki rynku pracy. W ramach powierzonych jej zadań Członkowie Rady m.in. pozytywnie zaopiniowali projekt Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2015 rok. Wyrazili również pozytywną opinię w sprawie propozycji podziału środków Funduszu Pracy na 2015 rok dla samorządów powiatowych województwa warmińsko – mazurskiego. Środki te przeznaczone były na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań. Pozytywną opinię Rady uzyskało również wydatkowanie środków Funduszu Pracy przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie w roku 2014. Przedmiotem obrad członków Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w 2015 roku były także prace nad propozycją podziału środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego na finansowanie zadań wymienionych w art. 62 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przez samorządy powiatowe w 2015 roku.

Ponadto, członkowie Rady jednomyślnie zaakceptowali sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie za rok 2014 oraz pozytywnie zaopiniowali Plan Działania WUP w Olsztynie na rok 2015.

W roku 2015 członkowie Rady zgodnie z zapisem art. 22 ust. 5 pkt 5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, podjęli łącznie 66 uchwał w sprawie otwarcia nowych kierunków kształcenia w województwie warmińsko – mazurskim.

Przedmiotem obrad Rady były także zagadnienia dotyczące nowego okresu programowania w latach 2014 – 2020 oraz podsumowania wsparcia PO KL w województwie warmińsko – mazurskim. Wojewódzka Rada Zatrudnienia w Olsztynie podjęła również stanowisko w sprawie zatrudnienia wspomaganego, jako systemowego narzędzia wspierającego skuteczne włączanie osób niepełnosprawnych w otwarty rynek pracy. Dokument ten został przekazany Naczelnej Radzie Zatrudnienia w dniu 24 lutego 2015 r.

Od 2014 roku znowelizowane zapisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wprowadziły obowiązek opiniowania przez członków Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego regionalnych planów działań na rzecz zatrudnienia. Zgodnie z tym wymogiem, sformułowany w ramach prac Zespołu projekt „Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2015 rok w województwie warmińsko-mazurskim”, po konsultacjach społecznych oraz po wyrażeniu pozytywnej opinii powiatów wchodzących w skład województwa, a także po zaakceptowaniu przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy, trafił pod obrady Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego. Dnia 23 lutego 2015 r. strona rządowa,

samorządowa oraz pracodawców przyjęła wspólne stanowisko w sprawie pozytywnego zaopiniowania RPDZ.

Organizacja i koordynowanie usług z zakresu poradnictwa zawodowego

W ramach organizowania i koordynowania usług w zakresie poradnictwa zawodowego podjęto szereg działań, których celem była dbałość o wysoki poziom jakości świadczonych usług. Jednym z nich były działania w ramach „Warmińsko-Mazurskiego Paktu na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Zawodowego”, którego celem jest integracja partnerów instytucjonalnych w podniesieniu jakości poradnictwa zawodowego i ułatwieniu dostępności do usług doradczych. Porozumienie w sprawie zawiązania Paktu, zawarte w 2007 roku, podpisało 57 instytucji i organizacji. Znalazły się wśród nich instytucje rynku pracy, placówki oświatowe, ośrodki związane z rekonwersją kadr oraz stowarzyszenia i organizacje z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, zajmujące się problematyką poradnictwa zawodowego. Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, jako inicjator i koordynator działań w 2015 roku:

- zorganizował spotkanie sieci doradców zawodowych skupionych w zespołach Zadaniowych Paktu. W spotkaniu udział wzięło 59 doradców zawodowych, przedstawicieli instytucji partnerskich Paktu,
- przeprowadził 14 spotkań w ramach poszczególnych Zespołów Zadaniowych Paktu, w tym: 6 o charakterze roboczym i 8 szkoleń „otwartych” - skierowanych do wszystkich członków Paktu,
- zredagował i upowszechnił 5 newsletterów oraz administrował i zaktualizował informacje w serwisie internetowym Paktu www.doradca.up.gov.pl.

Mając na uwadze podnoszenie jakości usług poradnictwa zawodowego dbano również o podnoszenie kompetencji zawodowych doradców oraz doskonalenie i podwyższanie jakości ich pracy. Mając na uwadze utrzymanie wypracowanych standardów pracy, w 2015 roku organizowano spotkania dla doradców zawodowych, a także dla specjalistów ds. rozwoju zawodowego. Uczestniczyli w nich również przedstawiciele Akademickich Biur Karier. Tematy zrealizowanych szkoleń to m.in:

- „Indywidualny Plan Działania” – 3 szkolenia,
- „Obsługa klienta indywidualnego w urzędzie pracy” – 4 szkolenia
- „Rozmowa doradcza-teoria i praktyka” – 3 szkolenia,
- „Poradnictwo zawodowe – specyfika pracy z grupą” – 1 szkolenie,
- „Praca w oparciu o zasoby klienta-elementy coachingu” – 2 szkolenia ,
- „Poradnictwo zawodowe na odległość” - 2 szkolenia,

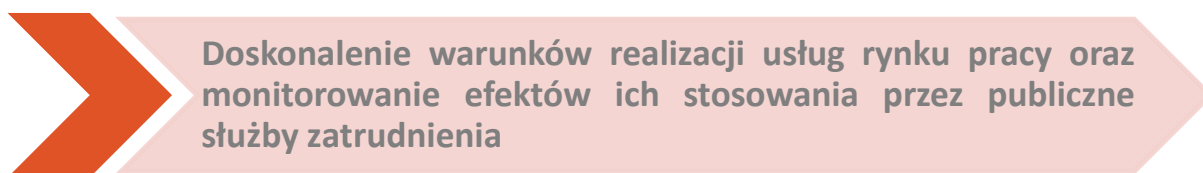
- „Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych” – indywidualne przeszkolenie uczestnika,
- „Szkolenia zawodowe dla bezrobotnych - praktyka” – 1 szkolenie.

W ramach organizowania i koordynowania usług w zakresie poradnictwa zawodowego realizowano działania mające na celu promowanie poradnictwa zawodowego.

Centra Planowania i Rozwoju Kariery Zawodowej (CliPKZ) w Olsztynie i Elblągu zaangażowane były w koordynację VII edycji Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery na Warmii i Mazurach. W 2015 roku odbywały się one pod hasłem: „Poznaj swojego doradcę kariery”. W przedsięwzięciu wzięły udział 104 instytucje, w tym członkowie Warmińsko-Mazurskiego Paktu na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Zawodowego. Na terenie wszystkich powiatów województwa zorganizowano 228 różnorodnych wydarzeń. Ze wszystkich wydarzeń zorganizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie oraz inne instytucje i placówki Warmińsko-Mazurskiego Paktu na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Zawodowego w ramach VII edycji OTK na Warmii i Mazurach skorzystały 12 403 osoby: młodzież ucząca się, studiująca, poszukująca pracy, bezrobotni, aktywni i nieaktywni zawodowo, pracodawcy oraz nauczyciele, wychowawcy, doradcy zawodowi, żołnierze i inni.

Centra były także organizatorem konferencji „Planuj karierę i pracuj bezpiecznie”, inaugurującej tegoroczną edycję OTK. W konferencji uczestniczyło 359 osób.

W 2015 roku promowane były również działania dotyczące pomocy pracodawcom w doborze kandydatów do pracy oraz rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników. Informację o tej usłudze wysłano do 1075 pracodawców z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Jest ona również przekazywana na wszystkich spotkaniach informacyjnych organizowanych przez CliPKZ w Olsztynie i Elblągu. W roku 2015 odbyło się 29 takich spotkań, w których udział wzięło 1077 uczestników. Ponadto ulotki o usłudze przekazywane były pracodawcom biorącym udział w targach i giełdach pracy. CliPKZ w Olsztynie i Elblągu w 2015 r. wzięły udział w 5 targach pracy (Szczytno, Ostróda, Kętrzyn, Nowe Miasto Lubelskie i Elbląg). Ta forma wsparcia pracodawców promowana była także na utworzonej zakładce na stronie www.doradca.up.gov.pl.

Doskonalenie warunków realizacji usług rynku pracy oraz monitorowanie efektów ich stosowania przez publiczne służby zatrudnienia w 2015 roku odbywało się m.in. przez sporządzanie analiz i badań zawierających ocenę funkcjonowania programów promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych.

W 2015 roku, podobnie jak w latach poprzednich, Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie przygotował analizę efektywności wykorzystania w województwie warmińsko – mazurskim w latach 2013-2014 środków Funduszu Pracy, przeznaczonych na finansowanie:

- szkoleń bezrobotnych,
- zatrudnienia bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych,
- zatrudnienia bezrobotnych w ramach robót publicznych,
- odbywania przez bezrobotnych staży u pracodawców,
- przyznania pracodawcom refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia, stanowiska pracy dla skierowanych na te miejsca pracy bezrobotnych,
- przyznania bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Każda z przedstawionych form aktywizacji rozpatrywana była pod względem efektywności zatrudnieniowej (tzw. wskaźnik ponownego zatrudnienia) oraz kosztowej (koszt ponownego zatrudnienia). Należy pamiętać, iż, zgodnie z metodologią opracowaną przez MPiPS, do wyliczania wskaźników efektywności brane były pod uwagę osoby, które po zakończeniu udziału w określonej formie aktywizacji uzyskały w okresie do 3 miesięcy zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęły działalność na własny rachunek. W 2014 roku, efektywność zatrudnieniowa w województwie warmińsko-mazurskim osiągnęła wskaźnik 70,1%, kosztowa zaś - 11 969,22 zł. Poddając analizie zarówno efektywność zatrudnieniową, jak i kosztową oprócz dotacji dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej oraz dotacji dla pracodawców na doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy (efektywność na poziomie 100%) równie skuteczną i wydajną formą aktywizacji zawodowej okazały się prace interwencyjne (efektywność zatrudnieniowa wyniosła 74,1%, kosztowa – 8 340,77 zł) oraz staże (64,9% przy koszcie ponownego zatrudnienia wynoszącym 11 556,78 zł). Spośród pozostałych instrumentów rynku pracy, najmniej efektywne okazały się – podobnie jak w ubiegłych latach – szkolenia, ze wskaźnikiem efektywności zatrudnieniowej na poziomie 57,3% i kosztem ponownego zatrudnienia w wysokości – 4 323,25 zł.

W analizach odnoszono się także do wykorzystywania środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Łącznie w roku 2015 samorządy powiatowe wydatkowały kwotę 4 600,6 tys. zł, zaspakajając tym samym zapotrzebowanie na kształcenie ustawiczne ze strony pracodawców województwa warmińsko-mazurskiego. Tylko w sześciu powiatach poziom wydatków związanych z obsługą KFS był niższy niż średnia w województwie (95,4%), tj. w powiatach: bartoszyckim (93,8%) elbląskim (84,2%), ostródzkim (84,4%), piskim (90,1%) oraz szczycieńskim (95,0%). Cztery powiaty wydatkowały 100% otrzymanych środków, natomiast pozostałe osiągnęły bardzo wysoki poziom, bo zbliżony do maksymalnego.

Ważnym elementem doskonalenia warunków realizacji usług rynku pracy i podnoszenia ich jakości jest zatrudnianie wykwalifikowanych pracowników którzy systematycznie zwiększają swoje kwalifikacje i umiejętności. Przekłada się to na sprawne działanie, wzrost wydajności i poprawę jakości świadczonej pracy. Dlatego też pracownicy publicznych służb zatrudnienia podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe w ramach różnych form kształcenia (kursy, szkolenia, konferencje i seminaria). Były to zarówno szkolenia

związane z nabywaniem przez pracowników wiedzy merytorycznej (szkolenia z prawa zamówień publicznych, prawa pracy, rachunkowości, finansów publicznych czy systemów informatycznych i pomocy publicznej) oraz szkolenia dotyczące rozwoju kompetencji na danych stanowiskach (szkolenia z organizacji pracy, wypalenia zawodowego oraz komunikacji i asertywności). W 2015 roku, przeszkolono łącznie 877 osób zatrudnionych w urzędach pracy. Środki Funduszu Pracy przeznaczone na rozwój zawodowy, to kwota 1 164,8 tys. zł

Na doskonalenie warunków realizacji usług rynku pracy wpływać będą również wyniki badania satysfakcji klientów urzędów pracy przeprowadzone w okresie od sierpnia do września 2015 roku przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie. Celem badań oprócz oceny jakości obsługi klienta powiatowych urzędów pracy było określenie oczekiwań klientów wobec urzędu pracy oraz stopnia ich spełnienia. Badanie miało również ocenić wsparcie wprowadzone znowelizowaną ustawą z dnia 14 marca 2014 roku.

Wielkość próby została określona na 9%, tj. 9 646 osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców. Analizując odpowiedzi respondentów wynika, iż ponad połowa bezrobotnych i poszukujących pracy pytanych o ocenę otrzymanych form wsparcia odpowiedziała, iż spełniły one całkowicie ich oczekiwania (51,9%), a 9,4% stwierdziło, iż w ogóle nie było zadowolone z zaoferowanej pomocy. Natomiast wśród pracodawców pytanych o ocenę otrzymanych form wsparcia - 70% ankietowanych odpowiedziało, iż wsparcie spełniło całkowicie ich oczekiwania, a tylko 2,5% odpowiedziało, iż w ogóle nie było zadowolone z zaoferowanej pomocy.

Ankietowani, którzy korzystali z usług rynku pracy przed czerwcem 2014 roku zapytani zostali o to, czy uważają, że obecnie jest więcej możliwości wsparcia. Z odpowiedzi ankietowanych wynika, iż 36,7% bezrobotnych i poszukujących pracy oraz 39,3% pracodawców uważa, że nowelizacja ustawy przyniosła więcej możliwości wsparcia. Opinią prawie 32% bezrobotnych oraz 14,6% pracodawców zmiana nie jest zauważalna w dostępnych formach wsparcia. Zdaniem 32% bezrobotnych i poszukujących pracy oraz 46,1% pracodawców ciężko określić, czy obecnie jest więcej form wsparcia.

3.Główne źródła finansowania zadań ujętych w RPD na 2015 rok

Realizacja zadań, ujętych w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2015 rok, finansowana była głównie ze środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Łącznie na programy na rzecz promocji zatrudnienia z Funduszu Pracy wydatkowano 202 977,9 tys. zł. W ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój podpisano umowy na kwotę 32,3 mln. zł, zaś podpisane umowy o dofinansowanie projektów w Ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego to kwota 54 632,8 tys. zł.

4. Monitoring wskaźników Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2015

Podstawę do przeprowadzenia monitoringu wskaźników zgodnie z założeniami Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim na 2015 rok, stanowiły także wskaźniki, odnoszące się do sytuacji na warmińsko-mazurskim rynku pracy, zawarte w poniższej tabeli.

Tabela. Wskaźniki do monitoringu Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2015 rok⁶

Wskaźnik	Grudzień 2014	Grudzień 2015	Zmiana
1. Stopa bezrobocia rejestrowanego	18,9%	16,3%	-2,6 pkt proc.
2. Stopa bezrobocia wg BAEL	10,1%	8,3%	-1,8 pkt proc.
3. Współczynnik aktywności zawodowej	51,6%	52,8%	1,2 pkt proc.
4. Wskaźnik zatrudnienia	46,5%	48,4%	1,9 pkt proc.
5. Liczba bezrobotnych	98 139	83 510	-14 629 (14,9%)
6. Napływ do bezrobocia	128 029	123 379	- 4 650 (3,6%)
7. Odpływ z bezrobocia	145 763	138 008	- 7 755 (5,3%)
8. Wskaźnik płynności rynku pracy	53,8%	56,5%	2,7 pkt proc.
9. Liczba ofert pracy	52 454	55 085	2 631 (5,0%)
10. Wskaźnik udziału niesubsydiowanych ofert pracy w ogólnej liczbie ofert	49,2%	54,4%	5,2 pkt proc.
11. Liczba osób bezrobotnych, które podjęły pracę	68 897	69 693	796 (1,2%)
12. Liczba osób bezrobotnych, które odbyły staże zawodowe	11 387	9 685	- 1 702 (14,9%)
13. Liczba osób bezrobotnych, podejmujących działalność gospodarczą przy wsparciu środków Funduszem Pracy i PO KL	2 161	1 789	- 372 (17,2%)
14. Liczba miejsc pracy, wspieranych Funduszem Pracy powstałych u regionalnych pracodawców	2 641	2 418	- 223 (8,4%)
15. Liczba osób, które odbyły przygotowanie zawodowe dorosłych	2	55	53 (2 650%)

⁶ Dane dotyczące stopy bezrobocia według BAEL, wskaźnika aktywności zawodowej oraz wskaźnik zatrudnienia zostały podane według stanu na III kwartał 2014-2015.

16. Pracujący	426 348	b.d.	X
17. Udział grup ryzyka w strukturze regionalnego bezrobocia			
- młodzież do 30 roku życia	x	29,8%	X
- bezrobotni powyżej 50 roku życia	25,5%	27,3%	1,8 pkt proc.
- długotrwale bezrobotni	58,7%	56,9%	- 1,8 pkt proc.
- bezrobotni niepełnosprawni	6,0%	6,2%	0,2 pkt proc.
- bezrobotni bez kwalifikacji	30,9%	32,1%	1,2 pkt proc.
- bezrobotni zamieszkali na wsi	50,6%	50,9%	0,3 pkt proc.
- kobiety	52,0%	52,8%	0,8 pkt proc.
18. Wydatki z Funduszu Pracy na promocję zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizację bezrobotnych	211 970,1 tys. zł	202 977,90 tys. zł	- 8 992,2 tys. zł (4,2%)
19. Wydatki z Europejskiego Funduszu Społecznego	80,9 mln zł	55,8 mln zł	-25,1 mln zł (31,0%)